

Bruxelles, den 26.8.2020
COM(2020) 285 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

Gennemførelse af tilsagnene vedrørende EU's politik for fødevare- og ernæringssikkerhed: fjerde toårige rapport

{SWD(2020) 85 final}

DA

DA

1. INDLEDNING

Dette er den fjerde rapport om de fremskridt, som EU og dets medlemsstater har gjort i retning af at gennemføre deres fælles politiske tilsagn vedrørende fødevare- og ernæringssikkerhed¹. Rapporten ledsages af et arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene, som indeholder supplerende oplysninger om analysen og casestudier.

I rapporten fokuseres der på den vigtigste politiske udvikling, analyser af de finansielle tendenser i forbindelse med udbetalinger² og evaluering af de politiske prioriteter. Desuden stilles der skarpt på de resultater og fremskridt, som EU og dets medlemsstater har opnået med hensyn til de to tematiske fokusområder, som Rådet fastlagde i 2018, nemlig i) kvinders indflydelse på området for fødevaresikkerhed og ernæring og ii) jobskabelse i landdistrikterne. Sidst i rapporten fremhæves otte vigtige politiske retningslinjer.

Gennem hele rapporten gives der eksempler på, hvordan EU og dets medlemsstater har intensiveret deres indsats inden for fødevare- og ernæringssikkerhed og bæredygtigt landbrug.

2. POLITIKUDVIKLINGEN PÅ GLOBALT OG EUROPÆISK PLAN

Efter flere årtiers fald har sult og fejlernæring taget til i omfang siden 2015. I 2018 var der således skønsmæssigt 821 mio. underernærede mennesker i verden.³ Når forekomsten af moderat og svær fødevareusikkerhed betragtes samlet, anslås det desuden, at 26,4 % af verdens befolkning (omkring 2 mia. mennesker) lider under fødevareusikkerhed, og at mere end 135 millioner mennesker i 55 lande har oplevet akut sult, som kræver hurtig hjælp med fokus på fødevarer, ernæring og indkomst.⁴ Denne stigning skyldes hovedsageligt konflikter, naturkatastrofer og klimaændringer. Hvis den nuværende tendens fortsætter, vil det blive meget vanskeligt at opfylde ikke blot mål nr. 2 for bæredygtig udvikling (SDG 2) (Stop sult), men også alle de øvrige mål for bæredygtig udvikling senest i 2030.

I 2018 udtrykte Rådet for Den Europæiske Union betænkeligheder ved den globale fødevare- og ernæringssikkerhed som reaktion på de allerede alarmerende tal og de seneste rapporter om gennemførelsen af tilsagnene vedrørende EU's politik for fødevare- og ernæringssikkerhed og om Kommissionens handlingsplan for ernæring.⁵ Rådet opfordrede Kommissionen til at fastholde og intensivere sine bestræbelser på at nå SDG 2 og dermed vende den nuværende tendens.

I rapporteringsperioden ydede EU og dets medlemsstater et betydeligt bidrag til at forbedre den globale fødevaresikkerhed i kraft af omfattende finansiering, fremmende foranstaltninger og en indsats for at afklare centrale forvaltningsspørgsmål.

¹ EU-rammepolitik for bistand til løsning af udviklingslandenes fødevaresikkerhedsproblemer (KOM(2010) 127).

² Den finansielle del af denne rapport og det ledsagende arbejdsdokument dækker tiden til og med 2018 (af hensyn til metoder/sammenlignelighed). De dragne erfaringer omfatter også 2019.

³ State of Food and Agriculture in the World (2019).

⁴ Kilder: Den globale rapport om fødevaresikkerhedskriser (2020), som blev udgivet den 21. april 2020.

⁵ Rådets konklusioner (14283/18) af 26. november 2018.

I 2018 fokuserede EU og dets medlemsstater på gennemførelsen af den europæiske konsensus om udvikling fra juni 2017⁶. I denne konsensus fastsættes en fælles tilgang til politikken for samarbejde og udvikling på internationalt plan, ligesom det anføres, hvordan EU's optræden udadtil kan bidrage til en vellykket gennemførelse af 2030-dagsordenen for bæredygtig udvikling. I erkendelse af, at der ligger en stor global udfordring i at opnå fødevarer- og ernæringsikkerhed, udpeges bæredygtigt landbrug og fiskeri som centrale drivkræfter i kampen mod fattigdom og voksende ulighed. Desuden opfordres EU og dets medlemsstater til at fortsætte bestræbelserne på at udrydde sult og alle former for fejlernæring.

På globalt plan har EU og dets medlemsstater fortsat gjort en indsats for at i) styrke forvaltningen af fødevarer- og ernæringsikkerhed, bl.a. gennem Komitéen for Verdens Fødevarerikkerhed og bevægelsen Scaling Up Nutrition (SUN), og ii) slå til lyd for en ny global koordineringsmekanisme for at sætte en stopper for fødevarerkriser. Gennem sin støtte til det globale netværk til bekæmpelse af fødevarerkriser har EU fortsat spillet en ledende rolle og levet op til sit engagement i multilateralt samarbejde for at styrke sammenhængen mellem humanitær bistand, udvikling og fred (prioritet nr. 6). Denne integrerede tilgang til kriser samler alle centrale aktører og fremmer koordinering og samarbejde på stedet. Den årlige globale rapport om fødevarerikkerhedskriser samler 16 førende globale og regionale institutioner under Food Security Information Network (et informationsnetværk vedrørende fødevarerikkerhed) og anerkendes nu i brede kredse som reference i forbindelse med konsensusbaseret analyse af fødevarerikkerhedskriser. I 2018 stod det globale netværk bag arrangementet "Food and agriculture in times of crisis", som fandt sted i begyndelsen af 2019 i Bruxelles.

Som led i den globale indsats for at tackle fejlernæring har EU arbejdet aktivt for at bekæmpe underernæring og navnlig forebygge nedsat vækst hos børn. Kommissionen har forpligtet sig til senest i 2020 at mobilisere 3,5 mia. EUR, som skal bruges på at mindske antallet af børn med nedsat vækst i partnerlandene med mindst 7 mio. senest i 2025. I sine konklusioner af 26. november 2018 anerkender Rådet Kommissionens bestræbelser på at opfylde EU's forpligtelser og mobilisere alle relevante sektorer for at støtte ernæringsdagsordenen på globalt plan og i partnerskabslandene. I den fjerde statusrapport om *EU's handlingsplan for ernæring*, der blev offentliggjort i 2019⁷, blev det bekræftet, at Kommissionens ernæringsrelaterede investeringer holdt trit med EU's politiske tilsagn. I 42 partnerlande faldt antallet af børn med nedsat vækst fra 39,2 % i 2012 til 34,9 % i 2019. Hvis den nuværende tendens kan opretholdes, anslås det, at 4,7 mio. børn i disse lande vil undgå at lide af nedsat vækst. Tilsagnet om at afsætte 3,5 mia. EUR inden 2020 blev opfyldt forud for tidsplanen i 2019.

I overensstemmelse med EU's anden handlingsplan om ligestilling har indsatsen fortsat været præget af en forandringsfremmende tilgang til forbedring af ligestillingen mellem kønnene. Kvindernes afgørende rolle i alle værdikæderne i fødevarersektoren med hensyn til at forvalte naturressourcerne og sikre fødevarer- og ernæringsikkerhed anerkendes fuldt ud. Antallet af kønssensitive kontrakter steg fra 37 % i 2014 til 57 % i 2018⁸.

På One Planet-topmødet i 2017 gav EU tilsagn om 270 mio. EUR til støtte for dels modstandsdygtighed over for klimaændringer og dels landbrugsinnovation med henblik på en

⁶ https://www.consilium.europa.eu/media/24004/european-consensus-on-development-2-june-2017-clean_final.pdf

⁷ 11850/19.

⁸ Study on EU Achievements in Food and Nutrition Security and Sustainable Agriculture 2014-2018, s. 27.

bæredygtig omstrukturering af landdistrikterne. Med finansiel støtte fra Frankrig har Kommissionen iværksat DeSIRA-initiativet⁹ for at styrke forbindelsen mellem forskning og innovation på området for klimaresistente fødevarer og opbygge dokumentation til støtte for den førte politik i lav- og mellemindkomstlandene. DeSIRA støtter forsknings- og innovationsprojekter i Afrika, Asien og Latinamerika og styrker forskningskapaciteten og styringen af forskningen for centrale nationale, regionale og globale aktører. Initiativet bygger på tre grundpiller, nemlig 1) forskning og innovation i landbrugs- og fødevarer og fødevarer, 2) forskningsinfrastruktur, der fremmer innovation og 3) viden og dokumentation som grundlag for udformningen af politikker. Siden 2018 er der vedtaget over 40 projekter i mere end 31 lande, og seks medlemsstater¹⁰ har afsat yderligere midler til DeSIRA for at styrke synergien med deres bilaterale og multilaterale forsknings- og innovationsporteføljer på området for landbrug og udvikling af landdistrikter.

Forsknings- og innovationspartnerskabet mellem EU og Afrika om fødevarer og ernæringssikkerhed og bæredygtigt landbrug gennemfører en fælles aftalt køreplan for EU og Den Afrikanske Union (2016-2020). Ved udgangen af 2020 vil der være mobiliseret finansiering på omkring 190 mio. EUR fra Horisont 2020 via Den Afrikanske Unions forskningstilskudsordning og gennem en fælles finansieringsordning (LEAP-AGRI ERANet) fra 10 EU-medlemsstater og ni medlemmer af Den Afrikanske Union. I alt finansieres næsten 100 projekter¹¹.

To begivenheder har styrket samarbejdet mellem Den Afrikanske Union og EU. På ministerkonferencen mellem Den Afrikanske Union og EU i 2019 blev der opnået enighed om 10 indsatsområder, herunder oprettelsen af det panafrikanske netværk for økonomisk analyse af politikker (Pan-African Network for the Economic Analysis of Policies – PANAP), som har til formål at udveksle viden om konsekvensanalyser af politikker i landene syd for Sahara. Den politiske dialog på højt plan mellem EU og Den Afrikanske Union om videnskab, teknologi og innovation, som blev indledt i 2019, har til formål at gøre bedre brug af forskningsresultater og omsætte disse til produkter og processer, der øger produktionen af fødevarer af høj kvalitet med passende input, øger væksten i indkomster og fremmer udviklingen af landdistrikterne i begge regioner.

EU og dets medlemsstater har gjort fremskridt med hensyn til at styrke forbindelsen mellem mindre landbrugere og små og mellemstore virksomheder (SMV'er) og med hensyn til målrette deres investeringer mod skabelse af jobmuligheder i landdistrikterne, navnlig for unge og kvinder. I 2018 blev der vedtaget en meddelelse om alliancen mellem Afrika og Europa med fokus på bæredygtige investeringer og job¹² med det formål at skabe job og fremme en bæredygtig og inklusiv udvikling. Der blev også oprettet en taskforce for landdistrikter i Afrika for at øge jobskabelsen i landbruget og i landbrugsfødevarer og fødevarer sektoren. EU's vigtigste redskaber til fremme af investeringer i Afrika (bl.a. gennem mobilisering af andre finansieringskilder til udvikling af landbruget) er den eksterne investeringsplan og trustfonden for Afrika.

⁹ Development Smart Innovation through Research in Agriculture.

¹⁰ Frankrig, Tyskland, Italien og Nederlandene har ydet DeSIRA en vis økonomisk medfinansiering via deres ministerier med ansvar for udenrigsanliggender og udvikling. Spanien og Belgien har ydet medfinansiering i form af naturalier, som deres udviklingsagenturer har opgjort i tal.

¹¹ https://library.wur.nl/WebQuery/leap4fnssa-projects?q=*

¹² COM(2018) 643 final af 12.9.2018.

Med hensyn til multilateral koordinering fortsætter Kommissionen og fem medlemsstater¹³ som medlemmer af den globale donorplatform for udvikling af landdistrikter (Global Donor Platform for Rural Development – GDPRD). I GDPRD har EU været stærkt engageret i arbejdsgruppen om jordforvaltning (Global Donor Working Group on Land). EU og 28 samarbejdspartnere har forpligtet sig til at øge koordineringen og udvekslingen af viden om jordforvaltningsprogrammer, og sammen støtter de bestræbelserne på at finde løsninger på jordspørgsmål gennem politiske processer. I 2018 vedtog EU et program for jordforvaltning¹⁴, der har til formål at øge investeringerne i jord for at øge landbrugets produktivitet og bæredygtige udvikling.

3. FINANSIERING OG FREMSKRIDT

Dette afsnit giver et øjebliksbillede af EU's og dets medlemsstaters udbetalinger til fødevarer- og ernæringssikkerhed og de seneste fremskridt i forhold til de politiske prioriteter.

Udbetalinger¹⁵

Siden 2012 er EU's og dets medlemsstaters samlede officielle udviklingsbistand (ODA) til fødevarer- og ernæringssikkerhed steget støt til 5 027 mio. EUR i 2018 – en stigning på 19,7 % i forhold til 2016. Dette svarer til 8,1 % af de samlede ODA-strømme i 2018, hvilket er det højeste niveau siden 2012.

Set fra et perspektiv med fokus på politikudformning udgjorde udbetalingerne på landeniveau fortsat den største andel af ODA siden 2012, idet de tegnede sig for 66 % i 2018. Andelen af udbetalinger på regionalt plan har været stabil i 2018 i forhold til 2016, men mængden er næsten tredoblet siden 2012. Efter et lille dyk i 2014 og 2016 er udgifterne til globale initiativer og leveringen af globale offentlige goder steget i 2018, idet de er toppet på mere end 1 mia. EUR.

I 2018 var regionen syd for Sahara i Afrika fortsat den største modtager af støtte til forøgelse af fødevarer- og ernæringssikkerheden. Den modtog omkring halvdelen af alle udbetalinger. Den samlede andel af den støtte til fødevarer- og ernæringssikkerhed, der er tildelt Nordamerika, Mellemamerika og Sydamerika, har siden 2012 ligget forholdsvis stabilt omkring 6 %. Selv om støtten til fødevarer- og ernæringssikkerhed i nabolandene er steget siden 2012, tegner den sig stadig kun for en lille del af de samlede udbetalinger på området (6,7 % om året i gennemsnit).

¹³ Finland, Frankrig, Tyskland, Italien og Nederlandene.

¹⁴ Bilag 1 til det årlige handlingsprogram for 2018, Kommissionens afgørelse C(2018) 8063 final.

¹⁵ Der findes forskellige rapporteringsmetoder på EU-plan og i de enkelte medlemsstater. De tal, der fremlægges her, afspejler udelukkende de specifikke rapporteringsmetoder, og strømme fra den humanitære bistand tages ikke i betragtning. Dataene omfatter EU's institutioner og blot ti medlemsstater, som tegnede sig for 91,2 % af den samlede ODA-bistand fra EU's institutioner og 28 medlemsstater i 2018. Nærmere oplysninger om de anvendte metoder findes i det arbejdsdokument, der er vedlagt denne rapport. Ligesom de foregående rapporter indeholder denne 4. rapport (udgivet i 2020) de seneste tilgængelige officielle tal – i dette tilfælde tallene fra 2018. Denne rapport omfatter også mindre projekter (under 100 000 EUR), og dermed tages et større antal projekter i betragtning. Men selv hvis der ikke tages højde for denne metodemæssige ændring, var der i 2018 en markant stigning i antallet af projekter og udbetalte beløb i forhold til 2016. Tallet steg fra 3 462 til 3 928. De nye, mindre projekter tegnede sig imidlertid kun for 2,4 % af de samlede udbetalinger vedrørende fødevarer- og ernæringssikkerhed i 2018.

I 2018 blev der ydet støtte til en lang række aktiviteter, hovedsagelig inden for bæredygtig udvikling af landbruget, fødevarerbidand, udvikling af landdistrikter og grundforskning i ernæring og landbrug, som tegnede sig for ca. halvdelen af den samlede finansiering¹⁶.

Tabel 1: Geografisk fordeling af bistandsudbetalinger fra EU og dets medlemsstater til fødevarer- og ernæringssikkerhed i 2012, 2014, 2016 og 2018. I mio. EUR og procentandel¹⁷

Geografisk område	2012	2012, i %	2014	2014, i %	2016	2016, i %	2018	2018, i %	I alt	I alt, i %
Afrika syd for Sahara	1 440	42,8	1 650	45,1	2 242	53,4	2 463	49,0	7 795	48,0
Asien, Stillehavsområdet og Oceanien	622	18,5	559	15,3	521	12,4	659	13,1	2 361	14,5
Mellemøsten	12	0,3	54	1,5	40	0,9	64	1,3	169	1,0
Nabolande	98	2,9	273	7,4	312	7,4	405	8,0	1 088	6,7
Nord-, Mellem- og Sydamerika	232	6,9	225	6,2	285	6,8	289	5,8	1 031	6,3
Regionalt og uspecificeret	962	28,6	898	24,5	800	19,1	1 148	22,8	380	23,4
Alle regioner	3 366	100	3 659	100	4 200	100	5 027	100,0	16 251	100

Tabel 2 giver et samlet billede af bistanden til fødevarer- og ernæringssikkerhed, der har til formål at opnå EU's politiske prioriteter. Udbetalinger til "*forbedring af mindre landbrugeres modstandsdygtighed og indkomstmuligheder*" (prioritet nr. 1) udgjorde hovedparten af de samlede udbetalinger til fremme af fødevarer- og ernæringssikkerhed. Støtten til "*stærkelse af sociale beskyttelsesmekanismer i relation til fødevarer- og ernæringssikkerhed*" (prioritet nr. 4) faldt en smule i forhold til 2016. Derimod øgede EU og dets medlemsstater i betydelig grad deres støtte til opbygning af modstandsdygtighed på individuelt og nationalt niveau (prioritet 1 og 6), idet de her tildelte 62 % af nettostigningen i forhold til 2016. Samlet set skyldes den betydelige nettostigning i de samlede udbetalinger vedrørende fødevarer- og ernæringssikkerhed i 2018, at der blev gennemført flere programmer, og at den gennemsnitlige støtte var højere.

Stærkelse af kvinders og pigers indflydelse og fremme af ligestilling mellem kønnene er i stigende grad blevet indarbejdet i programmerne vedrørende fødevarer- og ernæringssikkerhed. Tabel 2 viser, at denne målsætning tegnede sig for en betydelig del (64 %) af den samlede støtte til fødevarer- og ernæringssikkerhed i 2018 (en stigning fra 53 % i 2016). Der blev observeret en lignende tendens for miljømålsætninger, idet 51 % af udbetalingerne på området for fødevarer- og ernæringssikkerhed vedrørte tilpasning til

¹⁶ Sektorer som defineret i OECD's DAC-klassificering af sektorer.

¹⁷ Regioner som defineret i OECD's DAC-klassificering af regioner. Med nabolande menes partnerlande under den europæiske naboskabspolitik og nogle få andre kandidatlande og potentielle kandidatlande. Tallene i tabel 1 og 2 er afrundet.

og/eller afbødning af klimaforandringer. Investeringerne i forskning inden for sektorer med tilknytning til fødevare- og ernæringsikkerhed er fortsat forholdsvis stabile, nemlig 10 % i 2018 mod 12 % i 2016. Endvidere gavtede udviklingsinitiativerne vedrørende fødevare- og ernæringsikkerhed flere partnere i 2018 (130 modtagerlande).

Tabel 2: Fremskridt hen imod politiske prioriteter¹⁸

Resultatkriterier	Antal programmer				Modtaget støtte i mio. EUR				Antal lande				
	2012	2014	2016	2018	2012	2014	2016	2018	2012	2014	2016	2018	
1. Forbedring af mindre landbrugeres modstandsdygtighed og indkomstmuligheder	1 560	1 822	1 863	4 471	2 022	2 137	2 120	2 377	108	103	108	126	
2. Støtte til effektiv forvaltning	410	588	632	1 160	395	535	698	802	84	92	87	97	
3. Støtte til regionalt landbrug og fødevarer- og ernæringsikkerhed	98	188	228	333	151	191	226	409					
4. Styrkelse af sociale beskyttelsesmekanismer i relation til fødevarer- og ernæringsikkerhed	94	102	123	124	209	133	254	238	40	40	44	48	
5. Bedre ernæring	278	341	455	935	467	504	638	683	63	64	71	92	
6. Bedre koordinering af humanitære aktører og udviklingsaktører for at øge modstandsdygtigheden	63	148	161	423	122	159	265	517	18	37	37	70	
I alt	2 503	3 189	3 462	7 446	3 366	3 659	4 200	5 027			114	130	
Heraf ...													
Forskningsprogrammer	149	154	463	1 189	(16 %)	379	300	493	491	(10 %)	69	92	(71 %)
Ligestillingsfølsomme programmer			1 879	4 251	(57 %)			2 404	3 382	(67 %)	97	114	(88 %)
<i>Hovedformål</i>			155	575	(8 %)			171	168	(3 %)	51	77	(59 %)
<i>Vigtigt mål</i>			1 724	3 676	(49 %)			2 233	3 214	(64 %)	97	113	(87 %)
Programmer for tilpasning til klimaændringer			1 344	2 976	(40 %)			1 826	2 407	(48 %)	95	116	(89 %)
<i>Hovedformål</i>			308	691	(9 %)			342	381	(8 %)	67	93	(72 %)
<i>Vigtigt mål</i>			1 036	2 285	(31 %)			1 484	2 026	(40 %)	91	100	(77 %)
Programmer til modvirkning af klimaændringer			598	1 315	(18 %)			693	946	(19 %)	89	108	(83 %)
<i>Hovedformål</i>			82	192	(3 %)			75	85	(2 %)	40	56	(43 %)
<i>Vigtigt mål</i>			516	1 123	(15 %)			618	861	(17 %)	86	105	(81 %)

¹⁸ Dataene omfatter EU og kun ti medlemsstater. Nærmere oplysninger om anvendte metoder fremgår af det arbejdsdokument, der er vedlagt denne rapport.

Fremskridt hen imod politiske prioriteter

Dette afsnit indeholder en oversigt over de aktiviteter, der er gennemført for at støtte de seks politiske prioriteter på området for fødevarer- og ernæringsikkerhed. Mere detaljerede oplysninger og konkrete eksempler findes i det ledsagende arbejdsdokument.

Politisk prioritet 1 og 6 "*forbedring af mindre landbrugeres modstandsdygtighed og indkomstmuligheder*" og "*bedre koordinering af humanitære aktører og udviklingsaktører for at øge modstandsdygtigheden*" er fortsat den vigtigste del af EU's og dets medlemsstaters portefølje på området for udviklingssamarbejde. I forbindelse med denne støtte tages der i stigende grad hensyn til den underliggende samfundsøkonomiske, miljømæssige og sikkerhedsmæssige dynamik, der gør sig gældende for bæredygtige, modstandsdygtige og sunde fødevarer-systemer. Ved udviklingen af disse fødevarer-systemer bør der lægges vægt på at styrke en bæredygtig udvikling af landdistrikterne og forebygge fødevarer-kriser. EU har intensiveret sin støtte til det globale netværk til bekæmpelse af fødevarer-kriser, som spiller en afgørende rolle i omlægningen af landbrugsfødevarer-systemerne med fokus på konsensusbaserede oplysninger, øgede strategiske investeringer og koordinerede og integrerede tiltag til fremme af humanitær bistand, udvikling og fred.

Politisk prioritet 2 og 3: EU og dets medlemsstater har investeret i *jordforvaltning* i omkring 40 lande og øget mængden af *ansvarlige investeringer i agro-industrivirksomheder* betragteligt, navnlig ved at kombinere initiativer, der skal sikre bæredygtige værdikæder for landbrugsfødevarer. EU har også udviklet bæredygtigt fiskeri og bæredygtig akvakultur med særlig vægt på ikke-industrielt fiskeri på grund af denne sektors potentiale til at skabe økonomiske og sociale fordele, især for kvinder. Desuden har EU og dets medlemsstater optrappet deres støtte til den overordnede arkitektur og forvaltning på området for landbrugsforskning og -innovation, ligesom de i væsentlig grad har forbedret den landespecifikke kapacitet til forskning i innovation inden for de nationale systemer for viden og innovation på landbrugsområdet.

Politisk prioritet 4: EU's støtte til sociale beskyttelsesordninger er forblevet på det samme niveau, nemlig 237 mio. EUR i 2018. På EU-plan er der udarbejdet en samlet vejledning, der omfatter ledende principper, indhøstede erfaringer og lovende eksempler på praksis til støtte for sociale beskyttelsesprogrammer i situationer med chok og langvarige kriser¹⁹.

Under **politisk prioritet 5** har EU allerede i 2019 (et år forud for tidsplanen) opfyldt sit tilsagn om at investere 3,5 mia. EUR på *ernæringsområdet* inden 2020, ligesom Fællesskabet har intensiveret sin indsats for at analysere, hvordan dets bistand bidrager til at undgå nedsat vækst. EU og dets medlemsstater er fortsat i færd med at styrke de overordnede mekanismer til sikring af god forvaltning og ansvarlighed og tage hånd om en lang række former for fejlernæring i deres støtteprogrammer for at nå det globale mål for bekæmpelse af problemet med nedsat vækst inden 2025.

Tabel 3: Eksempler på projekter med bemærkelsesværdige resultater

Politisk prioritet 1	Nederlandene støtter projektet " <i>Projet d'Appui à la Production Agricole au Burundi (PAPAB)</i> ", som anvender en tilgang baseret på PIP (<i>Plan Intégré Paysan</i>). På basis af en forretningsplan for det enkelte landbrug kan små fødevarerproducenter foretage bedre investeringer i forvaltning af jordbundens frugtbarhed og modstandsdygtige landbrugssystemer og dermed øget
-----------------------------	--

¹⁹ <https://europa.eu/capacity4dev/sp-nexus/documents>

	<p>fødevarer sikkerhed. Med denne tilgang har 37 400 husstande påviseligt øget deres produktivitet og indkomst, mens 18 700 hektar landbrugsjord forvaltes mere bæredygtigt. I et andet nederlandsk program "<i>Geodata for Agriculture and Water (G4AW)</i>" anvendes satellitdata til at forbedre fødevarer sikkerheden. Programmet omfatter 23 projekter i 14 lande, og målet er at nå op på 4,5 mio. små landbrugere inden 2022.</p> <p>I 2018 frigav Irland 13 nye og forbedrede sorter af bælglplanter, korn, rødder og rodknolde i Malawi, herunder biologisk berigede bønner med jern og zink, og søde kartofler, der er rige på A-vitamin.</p>
Politisk prioritet 2	<p>Finland gennemfører projektet "<i>Responsible and Innovative Land Administration</i>" om ansvarlig og innovativ jordforvaltning i Etiopien for at udvikle det nationale jordoplysningsystem, der behandler alle data om jordregistrering og jordrelaterede transaktioner (arv, skilsmisse, gaver osv.). I 2019 var der registreret 14,5 mio. parceller.</p>
Politisk prioritet 3	<p>Tyskland har finansieret det regionale projekt "<i>Agricultural Technical Vocational Education and Training for Women</i>" (teknisk landbrugsuddannelse for kvinder), som skal fremme kvinders kompetenceudvikling i landbrugssektoren. Projektet gennemføres sammen med Den Afrikanske Unions udviklingsagentur (AUDA-NEPAD) i seks lande, nemlig Benin, Burkina Faso, Ghana, Kenya, Malawi og Togo.</p>
Politisk prioritet 4	<p>Støtte fra Det Forenede Kongerige²⁰ til sociale sikringsordninger i 23 udviklingslande har hjulpet fattige og sårbare mennesker med at opbygge mere produktive og robuste indkomstmuligheder. Kongeriget har desuden hjulpet en række regeringer med at opbygge mere solide systemer, bl.a. gennem programmer, der letter pengeoverførsler, i lande som Kenya og Etiopien. På baggrund af ekstreme vejrforhold som tørke og oversvømmelser har disse programmer hjulpet folk med at sikre mad nok og dermed mindske problemerne med sult og risikoen for hungersnød.</p>
Politisk prioritet 5	<p>Det italienske projekt "<i>SA.NI – Food Security, Nutrition and Hygiene for Equatorial band's communities in South Sudan</i>" har givet 1 550 mennesker adgang til vand og sikret 450 kvinder adgang til uddannelse i "Safe Water Champion" og 5 000 gravide og/eller ammende kvinder adgang til fødselsforberedende tjenester.</p>
Politisk prioritet 6	<p>EU har finansieret projektet "<i>Rapid City Profiling Towards Early Recovery in Yemen</i>" med henblik på at sikre bedre målretning og koordinering af humanitær bistand, hjælp til genopretning og udviklingsinvesteringer og styrke modstandsdygtigheden hos interessenter og berørte befolkningsgrupper i udvalgte byer, der befinder sig midt i konflikten.</p>

Fælles programmering

EU og dets medlemsstater har gjort betydelige fremskridt med fælles programmering. Denne tilgang anvendes i 23 lande, og gennemførelsen er påbegyndt. For at understøtte processen

²⁰ I den periode, der undersøges i denne rapport, var Det Forenede Kongerige medlem af Den Europæiske Union.

har EU udarbejdet nye retningslinjer for fælles programmering og en række dokumenter med vejledning til konfliktramte og skrøbelige stater og mere fremstående udviklingslande og mellemindkomstlande²¹. Desuden blev der afholdt to store arrangementer med fokus på peer-to-peer-læring i Cambodja og Uganda i henholdsvis december 2018 og november 2019. Begge arrangementer samlede en bred vifte af repræsentanter fra partnerlande, EU og repræsentanter fra 16 medlemsstater, som udpegede praktiske foranstaltninger og værktøjer til at formalisere fælles tilgange og øge EU's gennemslagskraft, stemme og synlighed på landeniveau.

Tekstboks 1: EU's fælles programmering i Bolivia

Bolivia var et af de første lande, der begyndte at foretage fælles programmering med EU, otte medlemsstater og Schweiz. Den fælles europæiske strategi for perioden 2017-2020 er i overensstemmelse med Bolivias "Patriotic Agenda" frem mod 2025 og den økonomiske og sociale udviklingsplan for 2016-2020. Fælles programmering har fremmet samarbejdet og koordineringen inden for en række sektorer i EU+-gruppen. I sektoren for fødevarer og ernæringssikkerhed har tilgangen vist, at regelmæssig dialog og fælles aktiviteter er vigtige incitamenter til at samle EU's partnere på alle områder lige fra fælles programmering til fælles gennemførelse.

Tekstboks 2: EU's fælles programmering i Madagaskar

I 2018 påbegyndte EU, Tyskland og Frankrig fælles programmering, idet de udviklede en fælles analysetilgang. Efter præsidentvalget i januar 2019, der markerede det første politiske magtskifte i landet, udarbejdede Madagaskars regering en national beredskabsplan for 2019-2023, hvori den fastlagde strategien for den fælles programmering, der var planlagt i 2020. EU's partnere har i stigende grad gennemført fælles programmer og projekter på tværs af sektorer. Dette omfattende samarbejde har forbedret synkroniseringen af interventionerne og deres komplementaritet, bl.a. hvad angår støtte til civilsamfundet. På området for fødevarer og ernæringssikkerhed har kulturen præget af *bedre samarbejde* klart fremskyndet den fælles gennemførelse og åbnet mulighed for en struktureret politisk dialog med regeringen i de forskellige koordineringsplatforme.

4. RAPPORTERING OM RESULTATER

Den flerdimensionale karakter, der kendetegner spørgsmål om fødevarer og ernæringssikkerhed, projekternes mangfoldighed, de forskellige gennemførelsessystemer og -kanaler, de specifikke mål for udviklingspolitikkerne og medlemsstaternes individuelle statistiske praksis gør, at det er en udfordring at rapportere ved brug af standardiserede, aggregerede indikatorer, der viser den reelle effekt i praksis. Ikke desto mindre optrapper EU og dets medlemsstater deres harmoniseringsbestrebelse for så vidt angår rapportering om Eurostat og målene for bæredygtig udvikling²².

I tabel 4 præsenteres en række kvantificerede resultater for nogle få udvalgte temaer, nemlig hjælp til mennesker med manglende fødevarer sikkerhed, ernæring, bæredygtig forvaltning af

²¹ <https://europa.eu/capacity4dev/joint-programming/highlights?page=1>

²² På grundlag af FN's Global Compact and Global Reporting-initiativ.

landbrugs- og græsningsøkosystemer samt støtte til mindre landbrugere med henblik på at øge den bæredygtige produktion og forbedre adgangen til markeder, jord og finansiering. Der bør dog udvises forsigtighed med at foretage sammenligninger, da beregningsmetoderne kan variere fra land til land. Desuden giver tabellen ikke et fuldstændigt billede af indsatsen i hvert enkelt område. Den viser kun, hvad der er registreret ved hjælp af de tilgængelige værktøjer.

Tabel 4: Resultater og virkninger på stedet

Østrig	I 2017-2018 fik 1 327 983 mindre landbrugere hjælp gennem foranstaltninger finansieret af det østrigske udviklingsagentur med det formål at øge den bæredygtige landbrugsproduktion og/eller forbedre adgangen til jord og andre naturressourcer, finansielle tjenesteydelser og/eller markeder. 399 217 af disse manglede fødevarer sikkerhed.
Europa-Kommissionen (2013-2018)	17 787 000 kvinder i den fødedygtige alder og børn under fem år fik gavn af ernæringsrelaterede programmer, og 1 381 000 af disse manglede fødevarer sikkerhed (2018) 26 197 000 mennesker nød godt af EU's bistand der blev indført bæredygtige arealforvaltningsmetoder for 4 152 000 ha 6 985 000 små landbrugere nød godt af EU-støttede foranstaltninger, der havde til formål at øge deres bæredygtige produktion og lette deres adgang til markeder og/eller sikring af jordbesiddelse. 828 000 af disse var ramt af fødevarer usikkerhed (2018)
Finland	I 2015-2017 blev der gennem bilaterale projekter og projekter i civilsamfundet ydet støtte til omkring 3 106 000 landbrugere, hvoraf 41 % var kvinder, for at øge deres bæredygtige produktion og lette deres adgang til markeder og/eller sikring af jordbesiddelse. Samarbejde i den private sektor har sikret støtte til mere end 2 200 000 landbrugere. 120 000 familier er blevet sikret jordbesiddelse. 64 % af jordbesiddelsescertifikaterne blev erhvervet af gifte par og 19 % alene af kvinder. Derudover er 3 245 400 ha skov blevet omfattet af bæredygtig anvendelse gennem operationer på bilateralt plan, i civilsamfundet og i den private sektor.
Frankrig	I 2016-2018 modtog 9 086 289 familiebedrifter støtte gennem projekter finansieret af Agence Française de Développement (AFD), der havde til formål at øge deres konkurrenceevne, tilpasse deres landbrugspraksis til klimaændringer og lette deres adgang til jord og finansielle tjenesteydelser. I alt har 57 621 ha har været omfattet af programmer for bevarelse, genopretning eller bæredygtig forvaltning af biodiversitet (2016-2018). I 2017-2019 fik 5,4 millioner mennesker, der manglede fødevarer sikkerhed, gavn af fødevarerhjælpeprogrammet under ministeriet for europæiske anliggender og udenrigsanliggender.
Tyskland	178 600 kvinder i den fødedygtige alder og 67 400 børn under to år, der var omfattet af BMZ's globale program for fødevarer- og ernæringsikkerhed og bedre ernæring (en del af Tysklands initiativ "ONE WORLD – no hunger"), fik påviseligt en bedre ernæringsmæssig tilstand i 2018. Mindst 16 000 000 mennesker, der var ramt af fødevarer mangel, nød godt af den tyske regerings

	foranstaltninger til forbedring af fødevarer sikkerheden ²³ .
Nederlandene (2019)	20 100 000 underernærede mennesker har modtaget bistand, og heraf er ca. 15 300 000 bevisligt blevet sikret bedre ernæring 19 200 000 mindre familielandbrug har modtaget støtte, og heraf har 6 600 000 øget deres produktivitet og/eller indkomst, mens 5 600 000 (også) har fået bedre adgang til markederne 673 000 hektar landbrugsjord er blevet forbedret, og heraf er 612 000 ha blevet anvendt mere miljøeffektivt, mens 118 000 ha er blevet mere modstandsdygtige over for belastninger og chok. 113 000 landbrugere har opnået sikker jordbesiddelse.
Det Forenede Kongerige	60 300 000 børn under 5 år, kvinder (i den fødedygtige alder) og unge piger har fået hjælp gennem ernæringsrelaterede foranstaltninger (april 2015-marts 2019). I 2018/19 havde DFID 49 igangværende programmer vedrørende kommercielt landbrug, som havde gavnet over 22 mio. landbrugere og opretholdt eller skabt mere end 140 000 arbejdspladser.

5. TEMATISK FOKUS

Som ønsket af Rådet i 2018 fokuserer denne rapport stærkere på to specifikke emner, nemlig styrkelse af kvinders indflydelse og beskæftigelse i landdistrikterne.

Styrkelse af kvinders indflydelse i forbindelse med fødevarer sikkerhed og ernæring

Som et udtryk for EU's engagement i en forandringsfremmende ligestillingstilgang har der været en stigning i andelen af foranstaltninger vedrørende fødevarer- og ernærings sikkerhed, der omfatter et ligestillingsperspektiv, fra 37 % i 2014 til 57 % i 2018. EU's og medlemsstaternes foranstaltninger har i stigende grad forbedret kvinders adgang til produktionsmidler og beskæftigelsesmuligheder, stimuleret adfærdsændringer — f.eks. fælles beslutningstagning i husholdninger i landdistrikterne — og gjort det muligt for kvinder at give udtryk for deres rettigheder.

I Kenya, Mozambique, Malawi og Senegal letter LANDac-programmet, der finansieres af **Nederlandene**, kvinders adgang til landbrugsjord ved at inddrage dem i dataindsamling og drøftelser om jordforvaltning. I Malawi styrker EU jordforvaltningssystemerne til gavn for mindre landbrugere ved at uddanne lokale embedsmænd i kvinders rettigheder vedrørende jord og gennem et forum med fokus på disse rettigheder. Formålet er desuden at styrke kvinders ledelseskompetencer. **Italien** har øget kvindernes deltagelse i værdikæder i Mozambique og opskaleret en række lokalsamfundsbaseerede tjenester med fokus på mødres og børns ernæring i Afghanistan. I Mali har **EU og Tyskland** gjort det lettere for kvinder at få adgang til kunstvandede områder og har dermed forbedret deres adgang til en varieret og sund kost.

EU og dets medlemsstater er i stigende grad fortalere for en forandringsfremmende tilgang i den politiske dialog om ligestilling med partnerlandene. Både EU og medlemsstaterne har f.eks. bidraget til en fælles kønsspecifik analyse som et skridt i retning af at etablere

²³ Dette tal omfatter kun projekter vedrørende teknisk samarbejde (gennemført af GIZ). På grund af overlapninger mellem målgrupperne tages der her ikke hensyn til virkningerne af andre projekter (finansiel samarbejde, multilaterale projekter).

partnerskaber på tværs af sektorer i Madagaskar. Desuden har de intensiveret koordineringen mellem EU's partnere i forbindelse med levering af kønssensitive budskaber om vold mod kvinder i Colombia.

I EU's tematiske oplæg, hvor der fastlægges en ligestillingsorienteret tilgang til jordforvaltning, ernæring og udvikling af værdikæder, fokuseres der bl.a. på *udligning af kønsbestemte forskelle gennem udvikling af værdikæden for agrofødevarer*, som supplerer den metode til analyse af værdikæden for udvikling (VCA4D), der anvendes til at vurdere en værdikædes indvirkning på den sociale udvikling, herunder ligestilling mellem kønnene. I Cambodja har VCA4D-værktøjet fremhævet kvinders deltagelse i akvakulturaktiviteter i de halvtensive produktionssystemer med små bure og deres underrepræsentation i beslutningstagningen om fiskeripolitikken.

Jobskabelse i landdistrikterne

I overensstemmelse med meddelelsen fra 2018 om alliancen mellem Afrika og Europa med fokus på bæredygtige investeringer og job²⁴ er EU og dets afrikanske partnere i færd med at udvikle en vækst- og beskæftigelsespagt, hvor de koncentrerer deres fælles indsats om de værdikæder, der har det største potentiale for jobskabelse. Hvor det er relevant, knyttes vækst- og beskæftigelsespagten sammen med andre internationale initiativer såsom G20-initiativet om beskæftigelse af unge i landdistrikterne²⁵.

For eksempel delagtiggjorde EU i juli 2019 den ugandiske regering i sin vækst- og beskæftigelsespagt²⁶ for at tilskynde til konvergens med de vigtigste EU-prioriteter, der er fastlagt sammen med medlemsstaterne, de finansielle partnerinstitutioner og andre aktører samt gennem dialoger med regeringen og den private sektor. Med vækst- og beskæftigelsespagten sigtes der mod at støtte skovbrug, landbrug og værdikæder i landbruget, der åbner mulighed for jobskabelse, innovation, kvinders og unges deltagelse i produktionsprocessen, afbødning af og tilpasning til klimaændringer samt komplementaritet med andre programmer.

Blandt EU-finansierede foranstaltninger til fremme af investeringer og beskæftigelse kan nævnes initiativet AgriFI, der fremmer investeringer i små landbrug og mikrovirksomheder samt små og mellemstore virksomheder gennem blandet finansiering. For at bidrage til at udvikle værdikæder i landbruget udnytter EU de muligheder, som lokale, regionale og globale markeder rummer. Desuden anvender Fællesskabet VCA4D-metoden til at vurdere værdikæders indvirkning på jobskabelse i bl.a. Zambia (æg og akvakultur), Honduras (kaffe), Sierra Leone (palmeolie), Tanzania (kaffe), Guinea-Bissau (mango og kalk), Burundi (bananer) og Benin (ananas)²⁷.

²⁴ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/soteu2018-africa-europe-jobs-alliance-communication-643_en.pdf

²⁵ <https://www.consilium.europa.eu/media/23551/2017-g20-rural-youth-employment-en.pdf>

²⁶ https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/68138/eu-jobs-and-growth-compact-uganda-supporting-job-creation-and-economic-growth_tk

²⁷ Undersøgelser i forbindelse med analyser af værdikæder, 2016-2020: <https://europa.eu/capacity4dev/value-chain-analysis-for-development-vca4d->

Tekstboks 3: Fremme af jobskabelse i værdikæder i Sierra Leone

Tyskland støtter "Employment Promotion Programme III" med henblik på at øge beskæftigelsen i værdikæderne i forbindelse med fremstilling af kakao, kaffe, ris og grøntsager. Programmet omfatter samarbejde med mikrovirksomheder og SMV'er samt unge med det formål at give dem bedre færdigheder i kraft af stærke mentor- og coaching-elementer, der skal fremme selvstændig beskæftigelse og lønnet beskæftigelse. I 2016-2019 støttede programmet 1 200 virksomheder, samtidig med, at det uddannede 36 000 unge, hvorved der blev skabt mere end 9 000 nye job og muligheder for selvstændig virksomhed. I 2019 havde det gavnet mere end 250 000 mennesker.

Tekstboks 4: Samarbejde med partnerlande om at fremme jobskabelsen og opnå fred, sikkerhed og udvikling i Sahel

I Sahelregionen og regionen omkring Tchadsøen har EU's nødtrustfond for Afrika skabt over 27 500 arbejdspladser, hjulpet 129 000 mennesker med at udvikle indtægtsskabende aktiviteter og gjort det muligt for 50 000 personer at modtage faglig uddannelse og/eller kompetenceudvikling i 2018-2019. EU's støtte er afgørende for at øge den økonomiske deltagelse blandt unge, og dermed bidrager den til de bestræbelser, der gøres for at stabilisere regionen gennem EU's trustfond. Omkring 700 000 unge har nydt godt af initiativer med fokus på jobskabelse og praktikophold, faglig uddannelse og/eller støtte til udvikling af deres færdigheder.

Tekstboks 5: Fremme af bæredygtig vækst i landbruget, beskæftigelse og fødevarerikkerhed i Malawi

EU og Tyskland støtter programmet KULIMA More Income and Employment in Rural Areas of Malawi (MIERA) for at øge indtægts- og beskæftigelsesmulighederne for små landbrugere samt mikrovirksomheder og små og mellemstore virksomheder i en række værdikæder (maniok, jordnød, sojabønne og solsikke). Siden 2017 er mere end 23 000 mindre landbrugere blevet uddannet i landbrugsøkonomi, agrovirksomhed og markedsføring, og der er indgået 300 aftaler om markedsføring og kontraktlandbrug mellem førende virksomheder og landbrugsorganisationer. Landbrugerne har øget deres indtægt med 20 %, og der er skabt 900 arbejdspladser.

6. KONKLUSION

EU og dets medlemsstater har anlagt en samlet tilgang til at støtte partnerlandenes politikker og programmer. Fokus for den fælles indsats har været at styrke de mest sårbare menneskers modstandsdygtighed over for fødevarerkriser, øge mængden af ansvarlige investeringer i bæredygtige fødevarer-systemer, forbedre de ernæringsmæssige resultater, stimulere innovation og arbejde for ligestilling mellem kønnene og styrkelse af kvinders indflydelse og status. De høstede erfaringer, der præsenteres i denne rapport og i det ledsagende arbejdsdokument, viser, hvor vigtigt det er at

- 1. anlægge en samlet tilgang til bæredygtige og inklusive fødevarer-systemer, der gør det muligt for alle at indtage sikre og nærende fødevarer og opretholde sunde kostvaner.** Dette betyder, at der skal fokuseres på fødevarer-systemerne som helhed — lige fra bæredygtig produktion til forarbejdning, handel, markedsføring og forbrug — og på balancen mellem klima, sundhed, miljø, økonomi og sociale faktorer. Der skal

tages hensyn til ligestilling mellem kønnene i overensstemmelse med den anden EU-handlingsplan om ligestilling. Desuden er det nødvendigt at anerkende den vigtige rolle, som fiskeri og akvakultur spiller for fødevare- og ernæringssikkerheden, og at dette kræver en bedre havforvaltning med respekt for lovgivningen om adgang til fiskebestande, jord- og vandressourcer og et særligt fokus på de deraf følgende fordele for ikke-industrielle fiskere og mindre akvakulturbrugere.

2. **støtte det globale netværk til bekæmpelse af fødevarekriser som et afgørende element, der bidrager til at udvikle bæredygtige fødevaresystemer, som harmonerer med humanitær bistand, udvikling og fred.** Denne støtte fra EU og dets medlemsstater omfatter fælles analyser, strategiske investeringer og koordinerede reaktioner på nationalt, regionalt og globalt plan. Både EU og medlemsstaterne bør fortsat tage hånd om både umiddelbare behov og underliggende socioøkonomiske, miljømæssige og fredsrelaterede faktorer for at forhindre tilbagevendende fødevarekriser.
3. **prioritere en tilgang til fødevare- og ernæringssikkerhed og bæredygtigt landbrug, hvor mange forskellige interessenter inddrages med henblik på at opnå hurtigere fremskridt med 2030-dagsordenen.** Ved denne tilgang spiller globale, regionale, nationale og lokale forvaltningsmekanismer en særlig rolle. Tilgangen bør omfatte en styrkelse af samarbejdet med FN-systemet (herunder FN-organisationerne med base i Rom og Komitéen for Verdens Fødevaresikkerhed), forskningsorganisationer, globale platforme med mange interessenter, den private sektor og civilsamfundsorganisationer med henblik på at udvikle og anvende globale normer.
4. **styrke landbrugsrelaterede forsknings- og innovationssystemer på nationalt, regionalt og globalt plan for at fremme modstandsdygtigheden over for klimaændringer.** EU og dets medlemsstater bør fortsat støtte den institutionelle forvaltningsstruktur og kapaciteten hos regionale og nationale landbrugsforskningsorganisationer. Desuden bør de fremme bæredygtig innovation ved hjælp af partnerskaber med flere interessenter, f.eks. DeSIRA-initiativet.
5. **øge mængden af ansvarlige offentlige og private investeringer i bæredygtigt landbrug, fiskeri og agro-industri, bl.a. ved at kombinere bistand til støtte for små landbrug og fiskerivirksomheder samt mikrovirksomheder og små og mellemstore virksomheder.** EU og dets medlemsstater bør fortsat fokusere på indvirkningen på den økonomiske, miljømæssige og sociale udvikling, når der ydes støtte til private investeringer i agro-industrien, bl.a. ved at investere yderligere i ligestillingsorienterede, bæredygtige og inklusive værdikæder.
6. **støtte lokal og regional markedsføring og fremme landbrugshandel i de enkelte regioner og på tværs af regionerne.** EU og dets medlemsstater bør fortsat støtte aftaler om f.eks. det afrikanske kontinentale frihandelsområde, der fremmer regional integration, og som kan bidrage til at skabe nye markeder og nye anstændige job, øge konkurrenceevnen og mindske afhængigheden af fødevareimport.
7. **fremme klimafølsomt landbrug, herunder agro-økologi, og anerkende betydningen af bæredygtigt landbrug i forbindelse med tilpasning til og afbødning af klimaændringer** som anført i "Koronivia Joint Work on Agriculture"²⁸

²⁸ Beslutning 4/CP.23

og i andre relevante forpligtelser. I denne forbindelse bør EU og dets medlemsstater hjælpe udviklingslandene med at levere deres nationalt bestemte bidrag.

- 8. bekæmpe alle former for fejlernæring og samtidig fortsat fokusere på de mest sårbare befolkningsgrupper.** EU bør fortsat vurdere og rapportere om den indvirkning, som dets foranstaltninger har med hensyn til at mindske nedsat vækst og samtidig bekæmpe alle former for fejlernæring, der påvirker sårbare mennesker. Ernæringsrelaterede programmer bør også bidrage til en bæredygtig omlægning af fødevarer-systemerne.

Disse bemærkninger er også relevante i forbindelse med forberedelsen af topmødet om ernæring med henblik på vækst og FN's topmøde om fødevarer-systemer i 2021.

Covid-19 og fødevarer-sikkerhed

Covid-19-pandemien blev stadig i gang, da denne rapport var ved at blive færdiggjort. Den samlede indvirkning, som covid-19 og den deraf følgende socioøkonomiske krise får på fødevarer- og ernærings-sikkerheden, er stadig stort set uvis for så vidt angår, hvor alvorlig nedlukningen og de afsmittende virkninger bliver for livsgrundlaget i landdistrikterne. Umiddelbart er der tegn på, at der kan være tale om alvorlige konsekvenser, hvor mange millioner mennesker mister deres indkomst og samtidig oplever en stigning i priserne på lokale og importerede fødevarer på grund af logistiske problemer og i nogle tilfælde eksportrestriktioner (f.eks. med hensyn til ris).

Desuden er der tydeligvis en risiko for, at de foranstaltninger, der træffes for at tackle sundhedskrisen, i høj grad kan forværre de nuværende fødevarer-kriser, da landbrugsproduktionen i nogle regioner kan blive påvirket af landbrugernes problemer med at få adgang til råstoffer og eventuelle andre udfordringer (såsom ekstreme vejrforhold, skadedyr og sygdomme, f.eks. ørkengræshopper). Lande, der rammes af flere kriser, risikerer i særlig grad fødevarer-sikkerhed.

EU og dets medlemsstater er i færd med at tilpasse deres samarbejde til disse udfordringer. Mere grundlæggende har covid-19-pandemien understreget, at der er behov for at styrke "One Health"-tilgangen og tage fat på de underliggende årsager til stigningen i sygdomme, der skyldes menneskers kontakt med dyr, herunder tab af biodiversitet, ikkebæredygtige landbrugs-metoder og uforsvarlig markedsføring af og handel med fødevarer.